

Nr 127.

Av herr **Holmgren**, om avskedsersättning åt vissa korpraler vid flottan.

I proposition nr 50 till 1925 års riksdag angående försvarsväsendets ordnande anhöll Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte beräkna antalet korpralsbeställningar vid flottan, som skulle indragas i samband med den nya organisationens genomförande, till 36, och föreslog, att dessa korpraler måtte tillerkännas avskedsersättning efter i stort sett samma grunder, som beträffande övertaligt äldre underbefäl vid armén var föreslaget. Av 1926 års riksdag anslogs också medel till 36 avskedsersättningar med 100,000 kronor, och i och med de nya manskapsstaternas ikraftträdande den 1 november 1926, varvid antalet korpralsbeställningar minskades från 1,100 till 1,064, skulle ifrågavarande ersättningar alltså utbetalas. Grunderna, efter vilka utbetalning skall ske, äro bestämda i kungl. brevet den 10 september 1926, vari bland annat föreskrives:

»Avskedsersättning utgår endast till beställningshavare, som innehaff anställning vid försvarsväsendet under minst fyra år och befordrats till underofficerskorpral eller genomgått underofficersskola samt antingen enligt gällande bestämmelser är berättigad till fortsatt anställning eller i allt fall i avseende å tjänsteduglighet, uppförande m. m. anses lämplig därför. Sådan ersättning må kunna utgå även till beställningshavare, som vid avgången uppnått eller under avgångsåret uppnår den för manskaps bibehållande i tjänst stadgade högsta levnadsålder.»

Då myndigheterna vid flottans stationer sistlidna höst gingo att vidtaga åtgärder för nedbringande av antalet korpraler till överensstämmelse med de nya staterna, kunde uppsägning givetvis företagas endast beträffande den personal, vars kontrakt utlöpte hösten 1926, och har följden av detta blivit, att även andra korpraler än de, som hava underofficerskompetens eller uppnått den för manskaps bibehållande i tjänst stadgade högsta levnadsåldern, måste uppsägas och avskedas, men då — i anledning av ovan återgivna bestämmelser — utan avskedsersättning.

Vidare har den i propositionen angivna siffran 36 icke kunnat hållas, i det att sammanlagda antalet i samband med numerärens minskning uppsagda och avskedade korpraler vid flottan i verkligheten uppgår till ett större antal. Att detta antal blivit, större, än vad Kungl. Maj:t ursprungligen beräknade, beror uppenbarligen bland annat därpå, att den i propositionen angivna siffran 36 blott utgör den enkla skillnaden mellan den äldre staten, som upptog 1,100 korpraler, och den nu gällande, som upp-

tager 1,064, medan det i verkligheten visat sig, att minskningen inom vissa yrkesgrenar blivit mycket stor, under det vid andra t. o. m. förekommit ökning, vilket förhållande av givna skäl i regel icke kunnat utjämnas genom transport mellan yrkesgrenarna.

Det råder icke något tvivel om, att här berörda personal uppsagts och avskedats i anledning av försvarsväsendets omorganisation, varom de också i regel erhållit skriftligt meddelande i samband med uppsägningen, och att de på grund härav bort vara berättigade till avskedsersättning.

Dylik ersättning har emellertid icke kunnat erhållas, emedan antalet, som av det ovan anförda framgår, icke täcker mer än en del av det verkliga behovet. Men även om ersättning funnits till förfogande i erforderlig utsträckning, skulle i alla fall en stor del av de uppsagda och avskedade blivit utan i anledning av de beträffande flottan särskilt stränga villkoren, enligt vilka förutom vissa tjänsteår erfordras underofficersskola, underofficerskorprals grad eller viss levnadsålder, medan vid armén endast fordras furirs grad och minst 4 tjänsteår, vilka villkor även få direkt tillämpas vid kustartilleriet.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att avskedsersättning skall utgå till samtliga de flottans korpraler, därest de vid avskedet räknade fyra tjänsteår eller däröver, som på grund av den enligt 1925 års riksdags beslut hösten 1926 ikraftträdande personalstaten icke kunnat beredas fortsatt anställning vid försvarsväsendet, utan då entledigats, änskönt de varit till fortsatt tjänst lämpliga, samt vidtaga härav betingad höjning för budgetåret 1927—1928 av det under fjärde huvudtiteln upptagna anslaget till avskedsersättning åt övertaligt underbefäl, månadslönnare m. fl. vid marinen.

Stockholm den 21 januari 1927.

Bj. Holmgren.